

Biosfärområde Kristianstads Vattenrike®

VERKSAMHETEN ÅR 2006

Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

FOTO: PATRIK OLOFSSON/N

Biosfärområden finns över hela världen och det är FN-organet Unesco som utser dessa. Ett biosfärområde är ett modellområde där man antar utmaningen att praktiskt visa hur bevarande och utveckling kan kombineras.

Biosfärområde Kristianstads Vattenrike, godkänt av Unesco 2005, omfattar större delen av Kristianstads kommun, från skogen ut i Hanöbukten och med Helgeåns våtmarksområde och staden Kristianstad i centrum.

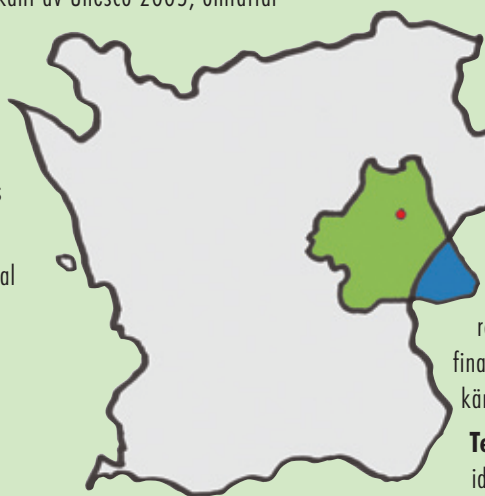
Omfattning: Större delen av Kristianstads kommun.

Yta: 104 375 ha totalt. Land- och insjöareal 90 515 ha. Marin areal 13 860 ha.
(Hela kommunen, landareal 134 620 ha).

Befolkning: ca 70 000 invånare totalt, varav ca 29 000 i centralorten Kristianstad.
(Hela kommunen 76 000 invånare).

Skyddsvärda arter: Här finns ett 20-tal globalt rödlistade arter t ex *kornknarr* och *större kärrspindel*. Här finns också ett 60-tal EU-listade arter bl a *tjockskalig målarmussla* och *sandnejlika*. Totalt finns här minst 700 nationellt rödlistade växt- och djurarter vilket är högt

jämfört med andra områden i Sverige. Av Skånes rödlistade arter förekommer ca 30% i Biosfärområdet. I våtmarksområdet finns 120-130 regelbundet häckande fågelarter och ca 260 observerade. Totalt har minst 38 olika fiskarter fångats i områdets sjö- och åsystem, varav 32 arter är sötvattenslevande t ex *mal* och *grönling*.

Utvecklingsprojekt: I området bedrivs många olika projekt bl a biogasprojektet med stadsbussarna. I anslutning till våtmarkerna bedrivs verksamheter inom bl a ekoturism och utveckling av produkter från strandängarna.

Zoneringen: Det finns inga nya regler eller förordningar bara för att det är ett biosfärområde. Zoneringen skall vara ett redskap för prioritering och tillskapande av resurser för att tillsammans med lokalbefolkningen, finansiärer m fl försöka avvärja hot och utveckla värdena i kärnområdena och buffertzoner.

Temaområden: Tio temaområden med stora värden har identifierats i Biosfärområdet. Framöver kommer arbetet successivt att omfatta alla dessa temaområden. Än så länge har arbetet med de tre funktionerna *bevarande*, *utveckling* och *stöd* mest inriktats på våtmarksområdet. Nu har arbetet med de sandiga odlingsmarkerna har också tagit rejäl fart.

Foto framsida: Flygbild Patrik Olofsson/N, infälld bild Sven-Erik Magnusson.

De sandiga odlingsmarkerna väster om Åhus med vy ut över Hanöbukten har stått i fokus under 2006 då bl a Utemuseum Sånarna invigdes i september.

Året som gått, 2006

Nu har vi det första verksamhetsåret som Biosfärområde bakom oss. Ett flertal förändringar kan spåras, men riktigt tydliga för allmänheten blir de nog först när naturum finns på plats om några år.

Något som däremot alla lagt märke till under året, är de stora väderkontrasterna mellan varmt och kallt, vått och torrt.

Begreppet Ekomuseum har spelat ut sin roll och ersätts nu med Biosfärområde och Biosfärkontor. Det är inte bara ett byte av namn utan verksamheten har både breddats och fördjupats.

Samverkan ger kraft

Lokalbefolkningens delaktighet i olika verksamheter har ökat något som bl a gett oss kunskap om observerade förändringar i Hammarsjön. Man har berättat om gamla odlingsmetoder och medverkat i praktiska försök på de sandiga odlingsmarkerna. Lokalbefolkningen har också medverkat praktiskt och teoretiskt för att utveckla och göra besöksplatser i Biosfärområdet tillgängliga för funktionshindrade.

Den lokala kunskapen och engagemanget behöver också kopplas till regionala, nationella och internationell resurser och kompetenser. Att alla parter har nytta av detta växelspel finns det goda exempel på i Biosfärområdet.

Att söka kunskap och ge information

Under året har vi kunnat anlita flera specialister för olika inventeringar av växter, insekter och svampar. Detta har gett oss mycket värdefull kunskap, som framöver kommer att vara till stor nytta för att kunna bevara och utveckla bl a de sandiga odlingsmarkerna.

En av årets höjdpunkter var invigningen av Utemuseum Sannarna. Nu finns fem utemuseer i Biosfärområdet. Signum för våra utemuseer är att de ger information ute i landskapet. Upplevelser av landskapet, som tas emot av alla våra sinnen, är den bästa inkörsporten för kunskap och aktsamhet.

Det är inte alltid möjligt att ge informationen på plats i Biosfärområdet, så var t ex fallet då Unesco-MAB samlade delegater från hela världen bl a koordinators från olika biosfärområden, till sin konselj i Paris. Kristianstads arbete med olika temaområden ville man gärna veta mer om..

Arbetet med naturum har tagit flera kliv framåt under året och nu ser vi fram mot resultatet av arkitekttävlingen, som vi kommer att berätta mer om i nästa års verksamhetsbeskrivning.

Sven-Erik Magnusson

Sven-Erik Magnusson
Koordinator
Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Väderåret 2006

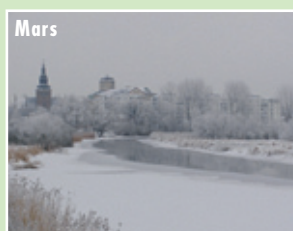
Väder online har varit i drift i 9 år och är ett samarbete med bland annat C4 Teknik och Rolf Sjöberg på barn- och utbildningsförvaltningen, som också sammanställt väderåret.

Hur var då väderåret 2006? Året inleddes med tre kalla månader. Både januari- och februaritemperaturerna låg under genomsnittet och framför allt var mars mycket kall. Medeltemperaturen för denna månad har normalt legat på drygt +3 grader, men mars 2006 hade en medeltemperatur på endast -1,0 vilket med råge gör den till den kallaste marsmånaden i Väder online's historia och en av de kallaste månaderna överhuvudtaget.

Sommaren blev emellertid varm med värerekord i såväl juni som juli. Juli hade 25 dygn med dygnsmedeltemperatur som översteg 20 grader. För hela månaden blev det 21,4 grader i medeltemperatur vilket gör den till den varmaste månaden i Väder online's historia.

Första dagarna i augusti inleddes med skyfall och den 2 augusti kom 58 mm nederbörd på en kort stund. Hösten blev mild dock utan värerekord förrän i december, som med en medeltemperatur på 6,4 grader går till historien som den med marginal varmaste decembarmånaden i Väder online's historia.

Sammanfattningsvis inleddes alltså år 2006 mycket kallt. Sommaren blev emellertid varm och hösten mild vilket gör att hela året får en medeltemperatur på 9,5 grader. 2006 blev därmed inte det mildaste året i Väder online's historia – år 2000 var årsmedeltemperaturen 9,7 grader.

Mars

Juli

Augusti

December

FOTON: BIOSFÄRKONTORET

Från Ekomuseum till Biosfärområde

Verksamheten Kristianstads Vattenrike startade hösten 1989 och gavs namnet Ekomuseum Kristianstads Vattenrike. Namnet Vattenrike® är registrerat varumärke. Organisatoriskt sorterade verksamheten direkt under kommunstyrelsen, vilket fortfarande är fallet.

Även om Kristianstads kommun är huvudman betraktas verksamheten som både regional, nationell och internationell, vilket speglas i bl a finansiering och överenskommelser.

År 2005 godkände Unesco i Paris, Kristianstads Vattenrike som ett biosfärområde, ett av 480 i världen.

Ett naturum, som även blir Biosfärkontorets bas, planeras vara färdigt hösten 2009.

Förändringarna från ekomuseiverksamhet till biosfärverksamhet med naturum, kräver fortlöpande revidering av arbetsuppgifter och organisation. Här presenteras läget för 2006.

Kommunala beslut 2006

- Ekomuseum Kristianstads Vattenrike blev Biosfärområde Kristianstads Vattenrike
- Ekomuseikontoret blev Biosfärkontoret
- Ekomuseichef blev chef för Biosfärkontoret och koordinatör för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike
- En ny tjänst som ekolog tillsattes på Biosfärkontoret
- Samrådsgruppen för Naturvård i Kristianstads Vattenrike blev Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Biosfärkontoret

Arbetsätt:

Räddgivande i biosfärfrågor, inget myndighetsutövande

Förmedlar kunskap, kontakter och resurser

Initierar, driver och stödjer projekt med anknytning till Biosfärområdet

Utvecklar, producerar och ansvarar för informationsmaterial t ex trycksaker, webbsidor och utställningar bl a Utemuseer och annan besöksplatsinformation

Personer i verksamheten 2006:

Sven-Erik Magnusson, chef samt koordinatör för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike, medlem i Svenska MAB-kommittén

Karin Magntorn, informationssekreterare

Carina Wettemark, ekolog

Hans Cronert, ekolog 50%

Leif Jepsen, anläggningsföreståndare

Göran Vägren, utställningsdesigner

Tommy Åkerlund (deltid), Göran Frisk (deltid)

Naturvårdsskötsel, C4 Teknik

Arbetsätt:

Sköter besöksanläggningar i Biosfärområdet som är kopplade till Biosfärkontorets arbetsområde

Sköter och utvecklar mark och anläggningar som är naturreservat eller är avsatta för naturvårdsändamål och som tillhör kommunen eller staten i Kristianstads kommun inklusive Biosfärområdet.

Personer i verksamheten 2006:

Hans Cronert, 50% samordnare

Bengt-Göran Jönsson, förman

Jens Svensson, lagbas

Ingvar Persson, Bengt Carlsson, Andreas Nilsson, naturvårdsarbetare

C4 Arbetsmarknad

En arbetsledare med arbetslag finns enligt överenskommelse som resurs för C4 Teknisk Naturvårdsskötsel

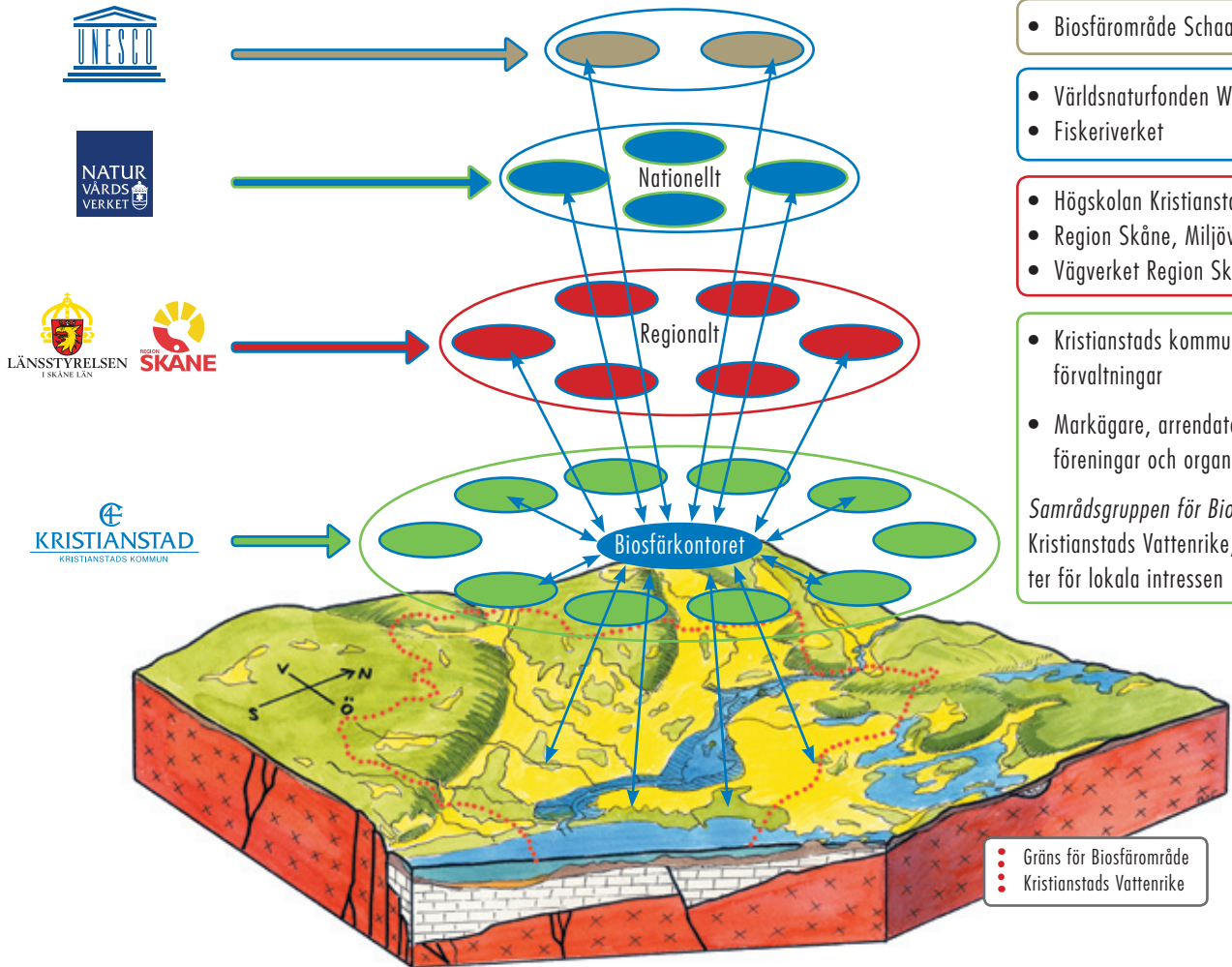
FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Leif Jepsen från Biosfärkontoret tillsammans med Jens Svensson och Ingvar Persson från Naturvårdsskötselorganisationen bygger en projekteringsplattform för naturum ute i våtmarken.

Samarbete, mellan det lokala, nationella och internationella

Biosfärkontoret

Finansiering, överenskommelser

Exempel projekt

Samarbete, finansiering

- Biosfärområde Schaalsee

- Världsnaturfonden WWF
- Fiskeriverket

- Högskolan Kristianstad
- Region Skåne, Miljövårdsfonden
- Vägverket Region Skåne

- Kristianstads kommun, flertalet förvaltningar
- Markägare, arrendatorer, företag, föreningar och organisationer

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike, med representanter för lokala intressen (rådgivande)

Biosfärområden är modellområden för hållbar utveckling. Här möter teorin praktiken. Biosfärområdet är en arena där lokala kunskaper och engagemang kan kombineras med nationella och internationella kunskaper och resurser.

Figuren vill visa hur detta sker i Biosfärområde Kristianstads Vattenrike. Det fria men ändå strukturerade sätt att arbeta, bl a med att föra kunskap mellan olika nivåer, har uppmärksamats både nationellt och internationellt.

Finansiärer och samarbetsparter;

Biosfärkontoret:

Sorterar direkt under kommunstyrelsen och dess ordförande.

Kontinuerlig finansiering av basverksamheten med samarbetsavtal mellan Kristianstads kommun som är huvudman och Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Skåne län och Region Skåne. Projektmedel från Naturvårdsverket, Region Skåne och Världsnaturfonden WWF m fl. Kontinuerliga nära samarbetsparter är bl a Naturskolan i Kristianstad och Högskolan Kristianstad.

Naturvårdsskötselorganisationen:

En verksamhet i den kommunala förvaltningen C4 Teknik, under Tekniska nämnden, som har ett samarbetsavtal med Länsstyrelsen i Skåne län.

Nationell och internatinell Unesco-tillhörighet för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

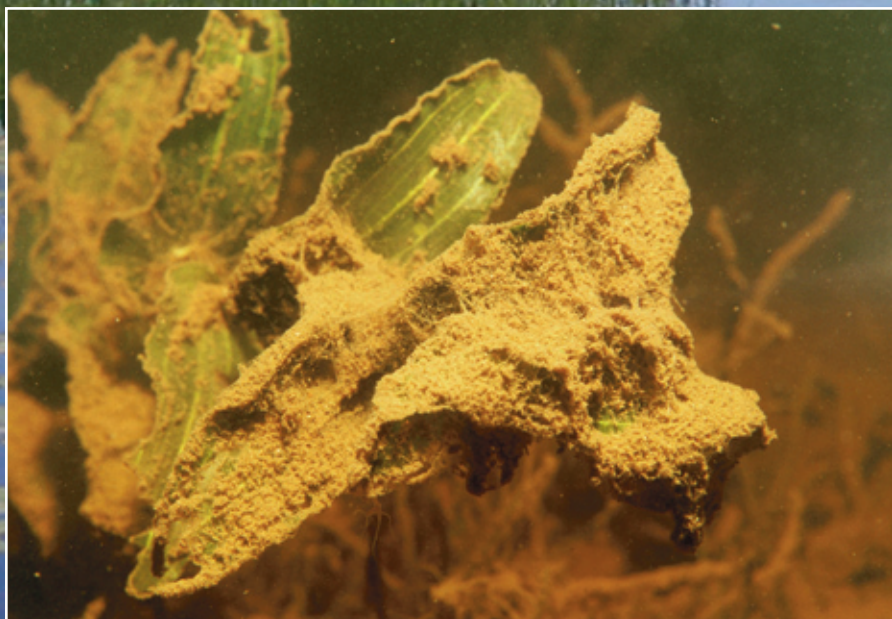
- Svenska MAB-kommittén stödjer, samordnar mm arbetet i de nationella biosfärområdena, tillhör Vetenskapsrådet
- Svenska Unescorådet, samordnar insatser för Unesco:s program, tillhör Utbildnings och kulturdepartementet
- Man and the Biosphere programme (MAB), är ett vetenskapligt program som tillhör Unesco, med kontor i Paris
- Unesco, ett av FNs fackorgan med ansvar för utbildning, vetenskap och kultur, med kontor i Paris

Förändringar i Hammar

Helgeån binder ihop de båda grunda slättsjöarna Hammarsjön och Araslövssjön. Ån och våtmarkerna som kantar dess sidor utgör pulsådern i Biosfärområde Kristianstads Vattenrike. Sjöarna är klassade som internationellt värdefulla ur naturvårdssynpunkt med många rastande fåglar och har en unik undervattensflora som specialundersöktes av Länsstyrelsen under året som gick. Sjösystemet är också mycket viktigt för fritidsfisket. Ån mynnar vid Hanöbuktens milsvida stränder, 1,5 mil nedströms Hammarsjön.

Under senare år har dramatiska förändringar skett i sjöarna. De många sävruggarna, som tidigare karaktäriserade sjöarna, har försvagats och försvunnit över stora ytor. Många av de häckande våtmarksfåglarna har minskat kraftigt i antal och finns nu inte längre kvar i stora delar av sjöarna. Vattenfärgen – brunfärgningen – har ökat kraftigt under senare år och grumligheten är periodvis mycket kraftig. Slutligen har grågässen ökat starkt som häckfågel, vilket troligen bidragit till skadorna på vassvegetationen. Sjöarna mår med andra ord inte bra.

Frågeställningen är mycket komplex och förmodligen är det en rad orsaker som på olika sätt samverkar, tex övergödning, försurning, skogsdikning, klimatförändringar och ökade bestånd av grågäss. Det känns

I södra, västra och norra delen av Hammarsjön har undervattensvegetationen stora mängder slam på blad och stjälkar. Detta är bekymmersamt eftersom denna pålagring kan minska fotosyntesen.

FOTO: NILS CARLSSON

Under sommaren 2006 genomfördes en inventering av sjöarna. Många av de häckande fåglarna har försvunnit. Grågässningen som har minskat från 46 par år 1986 till 1 par år 2006 är så gånget som uteslutande inne i Herculesviken. FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Hammarsjön och Araslövssjön

mycket angeläget att försöka förstå vad som händer för att kunna vidta åtgärder. Risken är annars att vi får ytterligare följeffekter med större eller vidare konsekvenser. Vi har redan dokumenterat utflöde av missfärgat vatten i Hanöbukten för några somrar sedan. Missfärgat vatten riskerar att negativt påverka den viktiga badturismen. I somras gjordes flera iakttagelser av mal som givit sig av från ån och fångades i fiskeredskap längs kusten. Anledningen till denna "flykt" känner vi inte, men det kan hänga samman med de inledningsvis beskrivna förändringarna.

Det är viktigt att samla den lokala kunskap som finns i Biosfärområdet. Under våren intervjuades därför många av de aktörer (fritids- och yrkesfiske, fritidbåtsfarare, naturvårdare och ornitologer) som utnyttjar vattendraget. Uppfattningarna är inte helt överstämmande vilket understryker svårigheten att bedöma vad som händer.

Mot bakgrund av de oklara orsakssambanden är det angeläget att ställa samman och utvärdera den kunskap som finns, initiera forskning och upprätta ett miljöövervakningsprogram som bättre följer vad som händer. Målet är att få fram den kunskap som behövs som vägledning till de kraftfulla åtgärder som krävs. Det är viktigt att få nationellt (och internationellt) fokus på problemet.

... och uppföljning av häckande fåglar i Hammar-
... it eller har minskande bestånd som tex skäggdopp-
... 6 par år 2006. Idag finner man skäggdoppingen
... PATRIK OLOFSSON/N

Sävruggar i Hammarsjön sommaren 2006. Sävruggarna som tidigare karaktäriserat sjöarna har för-
svagats och försvunnit över stora ytor. Mer intakta sävruggar finns bara kvar i Herculesviken.

FOTO: HANS CRONERT

Sandiga odlingsmarker 2

Under året har ett avstamp i arbetet med de sandiga odlingsmarkerna tagits då Utemuseum Sännarna, strax väster om Åhus, invigdes i strålände solsken i september. Cirka 80 inbjudna deltog i invigningen och bandet klipptes av dåvarande ordförande i Region Skånes miljövårdsfond, Gunnar Jönsson.

På helgen efter invigningen anordnades visningar för allmänheten och 45 personer deltog. Första rutan på demonstrationsodlingen, som såddes in hösten 2005, skördades under hösten. En ny ruta såddes in med råg i oktober för att visa besökarna hur vandrande åkerbruk fungerar. Det rikliga regnet i maj gjorde att rågen tog sig över förväntan.

Under året har kommunstyrelsen tagit beslut om att föra över ett antal områden från markreserven till den kommunala naturvårdsfonden, däribland flera områden med sandiga odlingsmarker. Bland annat har området kring utemuseet och den sk Grodgropen förts över till fonden, men även tex områden kring Horna fure och flygplatsen i Everöd. Det är mycket positivt att dessa marker nu kan skötas för att främja natur- och rekreationsvärdena.

Pål-Axel Olsson, forskare från Lunds universitet, arbetar med restaureringsåtgärder för den hotade naturtypen sandstäpp som ingår i temaområdet sandiga odlingsmarker. Åtgärder har utförts på kommunägda marker kring Everöd, men också på Rinkabyfältet och vid Lyngsjö.

Vid Lyngsjö har Biosfärkontoret tillsammans med Länsstyrelsen medverkat till att en betesmark som är den enda lokalen i landet för den mycket ovanliga lilla växten sandnöl nu betas igen. Sandnöl är en sandstäppsväxt som är beroende av bete och störningar i marken som gör att ny, kalkhaltig sand kommer i dagen.

Ett antal inventeringar har utförts under året för att bättre kartlägga de sandiga odlingsmarkernas naturvärden. Kärnväxtfloran på A3:s militära övningsfält i N Åsum har undersökts av botanis-

Den praktfulla månhornsbaggen, som gräver gångar under spillning från häst eller ko där den lägger sina ägg, är en av många ovanliga insekter som trivs på de sandiga markerna.

ten Kjell-Arne Olsson. Buksvampar, ett slags röksvampar, har inventerats av Ramlösa naturkonsult på bla Ripa sandar, Horna samt på A3-fältet. Det tycks ha varit ett mycket bra år för de mycket ovanliga och hotade buksvamparna och ett stort antal har påträffats under inventeringsarbetet. Kring Älleköpinge fann inventerarna över 800 buksvampar, vilket är svenskt rekord!

Insektsexperten Mikael Sörensson har inventerat solitära bin på Ripa Sandar samt kring Horna Fure och Sännarna. 74 arter av solitära bin varav 22 rödlistade, har påträffats. Däribland stortapetserarbi som i Åhustrakten har sin enda förekomst på fastlandet.

Även andra insekter har till viss del inventerats och 25 andra rödlistade insekter har hittats som tex den ståtliga månhornsbaggen.

Staketet runt Ripafältet skulle bytas ut och det föranledde att lavexpert Ulf Arup inventerade grå ladlav på de gamla stängsel-

De vidsträckta, sandiga odlingsmarkerna i Biosfärområdet uppvisar ett säregnet landskap med stora natur- och kulturvärden.

006

stolparna runt fältet. Grå ladlav har i trakten kring Ripa sitt främsta utbredningsområde i landet. Laven växer framförallt på gamla stängselstolpar av ek och välvilliga markägare till Ripa-fältet medverkade till att många av de gamla stolparna med den sällsynta laven på kunde sparas och integreras i det nya staketet. Ytterligare en markägare i Ripa har donerat gamla ekstolpar till Biosfärkontoret och vi hoppas att dessa stolpar på sikt ska kunna medverka till spridning av grå ladlav i området.

I början av sommaren beviljade Länsstyrelsen 620 000 kr till Biosfärkontoret för arbete med de sandiga odlingsmarkerna i Biosfärområdet. Ansökan beviljades i sin helhet och ingår i statens satsning på lokal naturvård. En del i detta arbetet är att restaurera värdefulla sandiga odlingsmarker och under hösten har tallplantor dragits upp och två mindre områden har plöjts på kommunens mark kring Horna fure.

Biosfärområdet berörs av flera sk åtgärdsprogram som tas fram för hotade arter av länsstyrelserna i landet. Exempel på aktuella program är insekter på stäppartad torräng, dynglevande skalbaggar och vilda bin.

FOTO: CARINA WETTEMARK

Under året har buksvampar inventerats på flera platser i Biosfärområdet. Fynd av många sällsynta svampar har gjorts, bl a dvärgjordstjärna på A3:s militära övningsfält i Åsum.

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Mikael Sörensson och Carina Wettemark. I sin rapport bedömer Mikael området kring Ripa och Horna som en av de främsta insektslokalerna i landet för solitära bin och fynd av 40 rödlistade insekter vid en översiktlig inventering tyder på att området har mycket höga kvalitéer.

Året som gått | Januari-april 2006

Intervjuer om sjöarna

Många aktörer intervjuades under våren i samarbete mellan Högskolan Kristianstad och Biosfärkontoret för att samla den lokala kunskapen kring förändringarna i Hammarsjön och Araslövsjön. På bilden är det Naturskyddsföreningen och Båtklubben som visar och berättar för forskarna Lena Vought och Jean Lacoursière.

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Nationella och internationella besökare

Ett märkbart ökat intresse för Vattenriket kan konstateras efter utnämningen till Biosfärområde. Biosfärkontoret har fått många förfrågningar. Turister hänvisas till hemsidan för information, för att sedan åka ut själv eller anlita någon av turistentreprenörerna. Biosfärkontoret försöker hinna ta hand om myndigheter, institutioner, forskare mfl.

På bilden är det professor Paul Eagles från Kanada som pekar ut över våtmarkerna vid Utemuseum Kanalhuset i sällskap av ekolog Hans Cronert. Andra besök som kan nämnas är Miljödepartementet, Naturvårdsverkets forskningsavdelning, Biosfärområde Schaalsee och en tvådagarskonferens med Svenska Unescorådet.

Maj-Augusti 2006

Naturmorgon

Hela programmet Naturmorgon sändes från Kristianstads Vattenrike den 6 maj. Reportrarna Anders Börjeson och Jenny Berntson-Djurvall åkte med på en båttur och vandrade längs Kanalhusspången för att fånga den annalkande våren i Vattenriket.

Lördagen därefter sändes ett inslag med Naturskolan som undersökte Vramsån tillsammans med elever från Köpinge skola.

FOTO: KARIN MAGNTORN

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Rekordsäsong för ekoturismarrangörer

Ett bra sätt att uppleva Biosfärområdet är att delta i något av de ekoturismarrangemang som olika entreprenörer erbjuder. Detta är det fler och fler som upptäcker. Succé är en bra beskrivning för säsongen 2006. De naturens bästa märkta arrangörerna, Flodbåten och Landskapet JO, hade rekordmånga resenärer.

FOTO: PATRIK OLOFSSON/N

Forskningsprojekt om brun kärrhök

I ett flyttfågelprojekt vid Lunds universitet kring den bruna kärrhökens flyttning har forskaren Roine Strandberg försett ett tiotal av Vattenrikets kärrhökar med satellitsändare. Under sommaren 2006 kom en av kärrhökshonorna som tillbringat vintern i Senegal tillbaka till samma vassrugge i Herculesviken där hon tidigare säsong häckat.

Under hösten följde Roine och naturfilmaren Patrik Olofsson kärrhökarna ner till Afrika och fick återse en av Vattenrikets kärrhökar på plats i Senegal!

Vramsån

I samband med torrsomrar återkommer konflikter mellan olika intressen. Så var det under 2006. Lantbrukarna har ett stort behov av vatten för bevattning, samtidigt som alla de olika växter och djur som lever i ån, många mycket ovanliga och med hotade bestånd, behöver vatten för sin fortlevnad. Under året har de första stegen mot bildande av en intresseförening för Vramsån tagits. Med de stora naturvärden som finns i och omkring ån, fiskevårdsaspekterna, intresset från ägarna till mindre kvarnar, lantbrukare, skogsbrukare med flera är det angeläget att hitta ett forum där framtidsfrågorna för Vramsån kan diskuteras. Initiativet har tagits av markägare och förhoppningsvis kommer föreningen att konstitueras under våren 2007.

FOTO: KARIN MAGTORN

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Malfångster

Exceptionellt många malfångster har gjorts under året utanför Helgeåns mynning i havet. Bilden visar den största fångsten, en 12 kg mal, hos ålfiskare Bo Hellström, Lotteriboden, Yngsjö. Malen släpptes åter ut i Helge å. De många fångsterna i havet visar att ovanligt många malar flyr Helge å. Är detta ytterligare ett tecken på förändrade vattenkvaliteter i ån och sjöarna? Ett positivt tecken är däremot att de malfångster som rapporterats från Helge å 2006, visar på reproduktion åren 2002-2004, kanske också 2005. Arten infördes till Helge å 1999, efter att den utrotats på 1960-talet.

Projektmedel till Biosfärkontoret

I augusti blev det klart att två stora projekt i Vattenriket fått del av de statliga medlen för lokala naturvårdsprojekt. Det ena projektet gör det möjligt att arbeta vidare med de sandiga odlingsmarkerna och det andra projektet handlar om att öka tillgängligheten för rullstolsburna på flera av Biosfärområdets besöksplatser. Genom detta stöd kommer sju platser att förbättras med nya spänger, grusade stigar, sittgrupper, fiskebryggor, handikapptoiletter och nya skyltmarkeringar. En referensgrupp bland annat med naturintresserade rullstolsburna hjälper till i projektet.

FOTO: NILS-OTTO NILSSON

September-December 2006

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Utemuseum Sånarna invigs

I strålade brittsommarsol och tillsammans med 80-talet gäster invigdes det femte utemuseet i Biosfärområdet, Utemuseum Sånarna. Sven-Erik Magnusson och Carina Wettemark (bilden) hälsade alla välkomna. Sedan gav entomolog Mikael Sörensson sin bild av de värdefulla sandmarkerna innan Gunnar Jönsson från Region Skånes miljö- och naturvårdsnämnd klippte det blå-gröna bandet och förklarade utemuseet för invigt. Utemuseum Sånarna ligger mellan Åhus och Kavrö och är skyltat från Flötövägen.

Naturum

Förberedelsearbetet för naturum har fortsatt under året. Den 18 januari presenterades planerna på att bygga ett naturum med utställningar, konferenslokaler, café, kontor mm. Naturum är ett samarbetsprojekt mellan kommunen, Naturvårdsverket, Länsstyrelsen mfl. Under sommaren skickades en inbjudan ut för att kunna välja ut fyra arkitektföretag till en arkitekt-tävling. Den 6 november bjöds de fyra utvalda företagen till ett startmöte.

Bilden visar två av arkitektföretagen vid den västra kanten av Helge å, mitt för badhuset. I bakgrunden syns en projekteringsplattform, som visar läget för naturum och dess olika golvhöjder.

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Satsning på info

Under 2006 har det också skett en satsning på information i ett brett perspektiv. På bilden visar informationssekreterare Karin Magntorn testskyltar i olika material för en grupp besökare från Lunds kommun. Detta är ett steg i processen att successivt ersätta informationen i fält med ny arbetsteknik och nytt material.

Under året har också en ny utställningshörna kommit på plats i Turistbyrån i Åhus och en foldersvit med nio nya foldrar finns färdiga inför kommande säsong.

Olika rapporter från Vattenriket samlas in en skriftserie: Vattenriket i fokus, som utkom med sitt första nummer 2006.

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Kontakta oss på Biosfärkontoret!

Sven-Erik Magnusson, koordinator, tel 044-13 64 80, sven-erik.magnusson@kristianstad.se

Karin Magntorn, informationssekreterare, tel 044-13 64 83, karin.magntorn@kristianstad.se

Kontaktuppgifter till övriga medarbetare samt info om Biosfärområdet: www.vattenriket.kristianstad.se

Postadress. Biosfärkontoret, Kristianstads kommun, 291 80 Kristianstad